



# “L'ordenació del territori serà probablement una prioritat de la nova política de cooperació de la UE”

## Alejandro Montalbán

Comissió Europea. D G de Desenvolupament. Responsable de Desenvolupament Urbà i Transport

Per Araceli Caballero

### Quines són les polítiques de la Unió Europea (UE) en matèria de desenvolupament urbà?

Al meu parer, el procés d'urbanització ràpida que s'observa en els països en desenvolupament és irreversible. Per consegüent, i en sintonia amb una gran part de la comunitat internacional, crec que el més adequat és recolzar els processos orientats a gestionar i regular el creixement urbà de tal manera que els principis d'un desenvolupament sostenible siguin respectats. En esta línia, l'estratègia de la Comissió Europea (CE) en matèria de desenvolupament urbà es basa en la promoció del bon govern i bona administració locals com a pilars bàsics d'un desenvolupament urbà sostenible. Així mateix, les intervencions comunitàries en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament estan sustentades en el principi d'apropiació (ownership), pel qual els beneficiaris dels programes assumeixen el paper protagonista en la definició de necessitats i prioritats.

### Hi ha col·laboració entre la CE i un-hàbitat?

En tant que institució del sistema de Nacions Unides responsable de qüestions d'assentaments humans, un-hàbitat és un punt de referència fonamental en matèria de desenvolupament urbà, responsable del seguiment de la meta n° 11 dels Objectius del Desenvolupament del Mil·lenni “haver millorat considerablement, per a l'any 2020, la vida d'almenys 100 milions d'habitants de tuguris”. Ambdós institucions col·laboren regularment, tant en qüestions de definició d'estratègies urbanes com en projectes de desenvolupament concrets.

A aquest respecte, s'ha de mencionar que la CE i un-hàbitat van organitzar al gener del 2005 un seminari conjunt a Nairobi a fi de promocionar i presentar el sector urbà com una àrea de futur en el marc de les estratègies de cooperació al desenvolupament. Tal seminari va comptar amb la participació de més de cent delegats procedents de setze països africans, que van concloure que és necessari un major suport a les actuacions en el medi urbà per a contribuir a un desenvolupament més equilibrat i just de les seves societats.

### En què ha canviat la política de cooperació de la UE respecte als anys 80 i els 90?

Els canvis més significatius es troben en un major èmfasi en la lluita contra la pobresa com a element capital de les nostres intervencions. D'esta manera, i en virtut de la Declaració del Mil·lenni (2000), la Comissió Europea s'alinea amb la comunitat internacional i es fixa els Objectius del Mil·lenni establerts en la dita Declaració com el principal referent dels nostres programes de cooperació.

### Quines són les perspectives de la política de cooperació de la CE a curt i mitjà termini?

La política de desenvolupament de la UE està basada en els principis enunciats en el Tractat de la Unió. Els seus objectius últims són contribuir al desenvolupament sostenible en les seves tres vessants: econòmica,



social i mediambiental, i la lluita contra la pobresa i la integració dels països en desenvolupament en l'economia mundial constitueixen eixos fonamentals.

Actualment, esta política, que data del 2000, s'estan revisant, a fi d'adaptar-la a les noves circumstàncies de l'escena internacional. Bàsicament, s'incorporen tres elements substancials: a) l'acceleració del procés de globalització; b) les noves prioritats polítiques d'una Unió Europea ampliada a vint-i-cinc Estats, com són la política de veïnat i l'estratègia de seguretat, i c) el reforç del consens internacional sobre la Declaració del Mil·lenni, els Objectius per al Desenvolupament i altres compromisos, com els adquirits en Monterrey sobre el finançament del desenvolupament, o en Doha sobre el comerç.

La nova política de desenvolupament revisarà també els sectors prioritaris de la cooperació, sent probablement l'ordenació del territori un de les noves prioritats de la nostra acció exterior. Es pretén amb això respondre millor als imperatius de flexibilitat que s'imposen en el procés de negociació amb els estats beneficiaris.

### **Què opina de la proposta de Blair de concentrar els pressupost de la cooperació de 30 anys en 10?**

No conec eixa proposta. Sí que puc, no obstant, expressar el reconeixement que existeix en la comunitat internacional sobre la necessitat augmentar les dotacions d'ajuda oficial al desenvolupament (AOD). Eixa és una de les conclusions principals de la Comissió per a Àfrica (Commission for Africa) patrocinada per Tony Blair. En el seu informe final, la Comissió per a Àfrica reclama un augment anual d'AOD només per a aquest continent de 25.000 milions de dòlars abans de 2010 i de 25.000 milions més abans de 2015.

La Unió Europea recolza activament la tesi d'una necessitat augmentar les aportacions. Així, la UE ha respectat i hauria de continuar respectant els compromisos adquirits en la Conferència de Monterrey sobre Finançament del Desenvolupament. En 2006, el seu esforç d'ajuda hauria de sobrepassar l'objectiu que havia sigut fixat en 0,39% del PIB global, ja que hauria d'aconseguir-se el 0,42%.

La CE estima que aquest esforç ha de ser mantingut. Per esta raó, ha proposat un nou objectiu intermedi per al 2010. Es demana que cada Estat membre de la Unió es comprometi a aconseguir un mínim de 0,51% del seu PIB nacional. Per als nous membres, l'objectiu individual es fixa en 0,17%. Això suposarà un esforç col·lectiu de la Unió fins a 0,56% i es traduirà en un augment de l'ajuda europea de 20.000 milions d'euros anuals en 2010. Esta proposició permetrà, per tant, aconseguir en 2015 l'objectiu del 0,7%. En termes nominals, això representaria no menys del doble de l'ajuda actual.

També han de ser acollides favorablement noves fonts de finançament, encara que, des del punt de vista de la Comissió, estos nous recursos haurien de ser addicionals. En cap cas perquè, haurien d'utilitzar-se com a pretext per a retardar o reduir els compromisos en matèria d'ajuda oficial al desenvolupament (AOD).

### **Quin pes té la cooperació en els acords de l'OMC? No resultaria la millor cooperació no rebentar els mercats locals amb productes europeus subvencionats?**

És ben coneguda la polèmica sobre les subvencions que atorguen les nacions industrialitzades a certs dels seus productes i el problema que estos causen a l'irrompre en mercats de països en desenvolupament. També ha de mencionar-se una altra faceta que afecta el comerç internacional, com és la imposició de barreres aranzelàries i no aranzelàries per part del món desenvolupat. Un bon exemple d'aquests últimes, reivindicada amb força pels països en desenvolupament, és l'aplicació burocràtica de les regles d'origen que, segons estos països, exclouen a certs productes de beneficiar-se de preferències comercials a les quals tindrien dret.

La ronda actual de negociacions en el marc de l'Organització Mundial del Comerç (OMC), coneguda com a Agenda de Doha per al Desenvolupament, té com a objectiu prioritari col·locar les qüestions de desenvolupament en el centre del sistema de comerç mundial, de tal manera que pugui contribuir a la lluita contra la pobresa. En aquest marc, la UE manté una postura de liberalització progressiva del comerç que minimitzi els efectes negatius que tal ajust pugui provocar a les economies menys desenvolupades. En particular, i com a instrument propi de les nostres relacions amb els països firmants del Conveni de Cotonou, s'han de mencionar els Acords de Partenariado Econòmic (APE) amb tals països. Els APE han de reemplaçar els sistemes de preferències que la Unió manté amb eixos països a fi de reduir, per mitjà de l'aplicació de mesures transitòries, l'impacte d'unes mesures de liberalització inadequades.